

RAHVATERVISE LABORI PÕHIMÄÄRUS

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1 Rahvatervise labor (edaspidi *labor*) on Terviseameti (edaspidi *ameti*) struktuuriüksus.
- 1.2 Labor juhindub oma tegevuses Euroopa Liidu otsekohalduvatest õigusaktidest, rahvusvaheliste lepete ratifitseerimis- või ühinemisseadustes sätestatud ülesannetest, standarditest ISO/IEC 17025 ja ISO 15189, Eesti Vabariigi õigusaktidest, ameti põhimäärusest, käesolevast põhimäärusest ning ameti haldus- ja siseaktidest.
- 1.3 Labor allub ameti peadirektori asetäitjale, kelle valdkonda osakond kuulub.
- 1.4 Labor kasutab enda ülesannete täitmiseks ning on vastutav töötleja järgmiste infosüsteemide, andmebaaside ja registrite suhtes:
- 1.4.1 laborite infosüsteem TALIS.
- 1.5 Labor juhib järgmiste teenuste osutamist:
- 1.5.1 kood 156 „Laboratoorsete referentsteenuste osutamine“;
- 1.5.2 kood 233 „Tasuliste tervisekaitse teenuste osutamine“.

II. ÜLESANDED

- 2.1 Labori põhiülesanneteks on rahvatervise ohutuse vallas nakkushaiguste, keemiliste ja füüsikaliste ohutegurite määramine ning labori analüüsivõimekuse tagamine.
- 2.2 Punktis 2.1. sätestatud ülesannete täitmiseks labor:
- 2.2.1 osaleb asjakohastes siseriiklikes ja rahvusvahelistes komisjonides, töögruppides ja koostöövõrgustikes;
- 2.2.2 esindab Terviseametit ja osaleb ECDC, WHO, Euroopa Nõukogu, Euroopa Komisjoni seirevõrgustike tegevuses;
- 2.2.3 osaleb nakkushaiguste seire tegevuses, sealhulgas respiratoorsete viirushaiguste (sentinel (sh gripp)), inimese immuunpuudulikkuse viiruse (HIV), polioemüeliidi, leetrite-punetiste ja antimikroobse resistentsuse (AMR) seires Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) soovitude kohaselt;
- 2.2.4 osaleb riigi nakkushaiguste seire ja epideemiatõrje tegevuses, tagades riiklikes seireprogrammides ettenähtud laboratoorsete analüüsivõimekuse teostamise;
- 2.2.5 täidab kliinilistest proovidest nakkushaiguste tekitajate uurimise valdkonnas referentlabori ülesandeid;
- 2.2.6 koostab, hoiustab ja väljastab kultuuride kogu;
- 2.2.7 koostab diagnostikalaboritele juhendeid uuringumaterjali kogumiseks, hoiustamiseks ja transportimiseks;
- 2.2.8 jagab WHO kompetentsikeskusena epidemioloogiliste olukordade puhul diagnostikalaboritele ohtlike ja tundmatute nakkushaiguste tekitajate protokolle ja juhiseid;
- 2.2.9 osutab bioloogiliste ja keemiliste ohutegurite määramise osas joogivee valdkonnas referentteenust;
- 2.2.10 määrab epidemioloogilise olukorra puhul haigustekitajaid, nende omadusi ja nakatumise allika nakkushaiguste võimaliku leviku väljaselgitamiseks;
- 2.2.11 tagab laboratoorse valmisoleku kuni BSL 3 tasemel eriti ohtlike ja harvaesinevate haigustekitajate määramiseks;
- 2.2.12 teostab vaktsiinide tõhususe määramise eesmärgil seroloogiliste, rakukultuuri, molekulaar- ja mikrobioloogilisi uuringuid;
- 2.2.13 teostab pärilike ainevahetushaiguste laboratoorset diagnostikat;

- 2.2.14 teostab molekulaar- ja rakukultuuri uuringuid keskkonna terviseohutuse hindamiseks, vastavalt SARS-CoV-2, polio, gripi, AMR jt rahvatervist mõjutavate haigustekitajate seiret reoveest;
  - 2.2.15 teostab mikrobioloogilisi, virooloogilisi, parasiitide (*Giardia*, *Cryptosporidium*) analüüse vee, keskkonna (sh õhu- ja pinnaproovid), puukide ja kosmeetikatoodete terviseohutuse hindamiseks;
  - 2.2.16 teostab keemilisi analüüse vee, siseruumide ja töökeskkonna õhu, kosmeetikatoodete, tarbekaupade, mänguasjade ja biotsiidide terviseohutuse hindamiseks ametile seadusega sätestatud ülesannete piires;
  - 2.2.17 teostab füüsilisi mõõtmisi terviseohutuse hindamiseks;
  - 2.2.18 osaleb välisõhu strateegiliste mürakaartide ja välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskavade hindamisel;
  - 2.2.19 nõustab kliente ja koostab juhendeid laboratoorseteks analüüsideks.
- 2.3 Labor osutab tasulisi teenuseid valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud hindadega määruhes sätestatud tingimustel.

III. LABORI ÕIGUSED

Laboril on õigus:

- 1) saada laborile pandud ülesannete täitmiseks vajalikke dokumente ja muud teavet peadirektorilt ja tema otsealluvusse kuuluvatelt teenistujatelt, teistelt struktuuriüksustelt ning kolmandatelt isikutelt õigusaktides sätestatud korras ja ulatuses;
- 2) omada ligipääsu laborile pandud ülesannete täitmiseks infosüsteemidele, andmebaasidele ning andmekogudele õigusaktides sätestatud korras ja ulatuses;
- 3) saada labori ülesannete täitmiseks vajalikke infotehnoloogilisi ja muid vahendeid ning tehnilist- ja infoabi nende kasutamiseks;
- 4) teha ettepanekuid labori ülesannete täitmiseks vajalike komisjonide, nõukogude ja töörühmade moodustamiseks;
- 5) teha ettepanekuid asjakohaste õigusaktide muutmiseks ja väljatöötamiseks.

IV. LABORI JUHTIMINE

- 4.1. Rahvatervise laborit juhib laborijuhataja, kes koordineerib ja korraldab labori eesmärkide ning ülesannete täitmist vastavalt õigusaktidele, ameti põhimäärusele, käesolevale põhimäärusele ja ameti haldus- ja siseaktidele.
- 4.2. Laborijuhatajaga sõlmib ja lõpetab töölepingu peadirektor.
- 4.3. Laborijuhataja allub vahetult vastava valdkonna peadirektori asetäitjale.
- 4.4. Laborijuhataja täpsemad tööülesanded, õigused ja kohustused määratakse tema ametijuhendis.
- 4.5. Laborijuhataja äraolekul asendab teda peadirektori või peadirektori asetäitja määratud teenistuja.

V. LABORI KOOSSEIS

- 5.1. Labori koosseisu kuuluvad teenistuskohad määratakse ameti teenistuskohade koosseisuga.
- 5.2. Labori teenistujatega sõlmib ja lõpetab töölepingud peadirektor laborijuhataja ettepanekul.
- 5.3. Labori teenistujate teenistusülesanded, õigused, kohustused, alluvus ja asendamine ning nõuded teenistuja haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele määratakse teenistuja ametijuhendiga.